

УДК 687.016

**РОЗРОБКА АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ НА ОСНОВІ
ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ**

Л. В. КРАСНЮК, О. М. ТРОЯН, І. П. БАШМАКОВА
Хмельницький національний університет

Творчий процес дизайнера одягу – це досягнення єдності форми і змісту. Основою творчості при художньому проектуванні костюма повинен стати образно-асоціативний підхід для створення костюма. Адже в останній час зростає інтерес до естетичної функції костюма, як провідної серед усіх його основних функцій. Метою дослідження є аналіз можливості використання петриківського розпису як джерела натхнення в процесі дизайн-проекування авторської колекції жіночого одягу. Дизайн-проекування – це створення естетичного, виразного, стильного одягу, що допомагає відобразити індивідуальність носія і відповідає вимогам модних тенденцій.

Для досягнення мети роботи були поставлені наступні завдання: вибір та візуальне вивчення джерела натхнення, відокремлення його властивостей і якостей та перенесення їх на об'єкт проектування в ході ескізного розроблення моделей авторської колекції одягу.

Під час дослідної роботи використано такі методи: морфологічний, аналітичний та структурно-графічний аналіз вихідних об'єктів дослідження, стилізація джерела натхнення.

Вибір джерела натхнення під час проектування авторських колекцій одягу є першочерговим завданням. Адже, асоціативні уявлення є важливим чинником при створенні колекції, саме вони дають можливість досягти різноманітності образу і новизни рішення [1]. Джерелом натхнення в даній роботі обрано петриківський розпис (рис. 1).

Рис. 1. Петриківський розпис

Петриківський розпис – це своєрідний декоративно-художній літопис флори та фауни села Петриківки, що на Дніпропетровщині. Нині в Петриківці працює більше шістдесят майстрів народної творчості [2].

Основним елементом петриківських орнаментів є квітка – символ пишної природи. Найчастіше шедеврами народного мистецтва стають мальви,

півонії, айстри, різноманітні польові квіти, а ще можуть бути вигадані автором. Так на костюмах, полотнах та посуді утворюється свій, особливий світ краси та натхнення.

Історія виникнення петриківського розпису цікава та захоплююча. Традиція прикрашати оселю та одяг декоративними петриківськими розписами зародилася в Україні задовго до появи християнства. Люди вірили, що в красивих орнаментах криється магічна сила, яка захищає від негараздів. Ось чому петриківськими розписами у якості оберегів часто розписували зброю та курені запорозькі козаки.

А яке ж цікаве приладдя для розпису! Пензлики народні умільці виготовлюють самостійно – з котячої шерсті, вистриженої з грудей. Завдяки такому інструменту фарби лягають рівно і орнаменти виходять охайними та легкими. Нерідко малюнок виконується і пальцями. Цікаво, що фарби для петриківських творів ніколи не змішують.

Така різнобарвність і унікальність розпису лягли в основу під час розроблення авторської колекції жіночого одягу під девізом «Bright Petrykivka».

Творча робота у напрямку пошуку нових ідей та образів в процесі дизайн-проектування авторської колекції неможлива без використання Moodboard (дошка настрою) [3, 4].

Moodboard створюється на початку роботи, по суті, це перший крок до виконання дизайн-проекту, а її основним завданням є розкрити головну мету, напрямок, настрої, ідею майбутньої колекції. Тобто це ілюстрована розповідь автора про проєкт, яка допомагає визначити найбільш генеровану ідею про зовнішній вигляд майбутньої колекції.

Moodboard авторської колекції одягу «Bright Petrykivka» виконано у вигляді різноманітних зображень (фотографій та малюнків), які представляють візуальну інформацію про стильовий напрямок майбутньої колекції, а саме одяг, виконаний в народному стилі, який призначений для жінок молодшої вікової групи (рис. 2).

Moodboard, який виконаний блакитному, білому та синьому кольорі, пов'язує минуле із майбутнім - елементи прикрас, орнаменти, посуд, фото з минулого, згадки про часи коронавірусу, фото війни і фото мирного майбутнього з елементами Петриківки в народному українському одязі, який ніколи не вийде з моди, а лише буде розширювати свої кордони - усе це допомагає розкрити ідею колекції.

Надпис «*МИНУЛЕ = МАЙБУТНЄ*» завершує формування загального настрою та головного ідейного напрямку цього проєкту, допомагає сформуванню образне вирішення майбутньої колекції одягу – Україна переможе!

Рис. 2. Moodboard колекції одягу «Bright Petrykivka» (автор Ірина Башмакова)

Виконавши розробку і аналіз Moodboard, визначивши напрямок проекту, наступним етапом роботи стало визначення найбільш характерних художньо-композиційних ознак джерела натхнення – петриківського розпису, що стало поштовхом для розробки авторської колекції одягу «Bright Petrykivka» (рис. 3).

Рис. 3. Колекція жіночого одягу «Bright Petrykivka» (автор Ірина Башмакова)

Розроблено авторський ескізний проект колекції жіночого одягу, що складається з п'яти моделей (рис. 3). Дана колекція сформована із виробів різного асортименту – спідниці-шортів, блузок, футболок, спідниці, штанів-

бананів, бермудів, штанів, поясів. Основною особливістю художньо-композиційного вирішення колекції є активне використання лінії членувань у виробках. Такий прийом додає моделям авторського стилю, який, в свою чергу, доповнений вручну виконаними принтами у вигляді петриківського розпису на окремих деталях одягу. Основним елементом цього розпису є орнамент квітки, в якому криється магічна сила, що захищає від «злих духів». Тому, в нелегкий час для нашої держави, дана колекція «Bright Petrykivka», може захистити «від злих духів і негараздів».

Отже, в авторській колекції «Bright Petrykivka» забезпечена єдність авторської концепції, що заснована на принципах використання петриківського розпису, як джерела натхнення дизайнера одягу. Аналіз образно-художніх особливостей джерела творчості дозволив виявити можливість проектування авторської колекції жіночого одягу в народному стилі з яскравим образним вирішенням моделей то застосуванням еко-шкіри синього кольору в поєднанні з льоном, що буде розписаний вручну. Аналізуючи властивості петриківського розпису, можна виділити основні якості: контрастні кольори, фактура, контрасти світла та тіні. Саме ці властивості стали фундаментом у формуванні творчої концепції та стильової виразності моделей авторської колекції одягу «Bright Petrykivka». Отже, із урахуванням художньо-композиційних ознак творчого джерела виконано ескізний проєкт авторської колекції одягу під девізом «Bright Petrykivka». Ця робота стала фіналістом у Всеукраїнському конкурсі молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля-2022» (м. Хмельницький) у номінації «Живописний ескіз».

Література

1. Краснюк Л. В, Троян О. М. Образно-асоціативний метод в художньому проектуванні авторських колекцій одягу/ Л. В. Краснюк, О. М. Троян О.М. // Збірник тез Міжнарод. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів «Ресурсозберіг. технології легкої, текстильної і харчової промисловості», м. Хмельницький, 10-11 жовтня 2019 р. – Хмельницький : ХТУ, 2019. – С. 134-137.
2. Веретенник Ганна. Петриківський розпис: дар України людству. [Електронний ресурс] // Український інтерес. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://uain.press/articles/390624-390624>
3. Munk J.E., Sorensen J.S., Laursen L.N. Visual boards: mood board, style board or concept board? / International Conference on Engineering and product design education, 10-11 September 2020, Via design, Via university College, Yerning, Denmark. <https://doi.org/10.35199/EPDE.2020.47>
4. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник / А. М. Малинська, К. Л. Пашкевич, М. Р. Смирнова, О. В. Колосніченко. – Київ: ПП НВЦ Профі, 2014. – 140 с.